

Θεολογική Σχολή Χάλκης και Κύπρος (Μελέτη)

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες](#) / [Εκκλησία της Κύπρου](#)

Του Κωστή Κοκκινόφτα - Κέντρο Μελετών Ιεράς Μονής Κύκκου

Οι απαρχές των θεολογικών σπουδών στην «Καθ' ημάς Ανατολή», κατά τα νεότερα χρόνια, ανάγονται στο έτος 1824, οπότε λειτούργησε η Θεολογική Σχολή της Ιονίου Ακαδημίας, κυρίως με σκοπό την κατάρτιση των κληρικών των Επτανήσων 1. Στη συνέχεια ιδρύθηκε η Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών (1837)², καθώς και αυτές της Χάλκης (1844)³ και του Σταυρού Ιεροσολύμων (1855)⁴, οι οποίες περιελάμβαναν στο πρόγραμμά τους και γυμνασιακό κύκλο.

Κωστής Κοκκινόφτας
Κέντρο Μελετών Ιεράς Μονής Κύκκου
ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΧΑΛΚΗΣ ΚΑΙ ΚΥΠΡΟΣ

Οι απαρχές των θεολογικών σπουδών στην «Καθ' ημάς Ανατολή», κατά τα νεότερα χρόνια, ανάγονται στο έτος 1824, οπότε λειτούργησε η Θεολογική Σχολή της Ιονίου Ακαδημίας, κυρίως με σκοπό την κατάρτιση των κληρικών των Επτανήσων¹. Στη συνέχεια ιδρύθηκε η Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών (1837)², καθώς και αυτές της Χάλκης (1844)³ και του Σταυρού Ιεροσολύμων (1855)⁴, οι οποίες περιελάμβαναν στο πρόγραμμά τους και γυμνασιακό κύκλο. Τ. π. Γεωργίος Μεταλληνός, «Ο κόμης Φρειδερίκος - Γκίλφορντ και η ιδεολογική θεμελίωση των Θεολογικών Σπουδών της Ιονίου Ακαδημίας», *Επιστημονική Επετηρίς Θεολογικής Σχολής Αθηνών* 27 (1986) 35.

2. Δημήτριος Μπαλάνος, *Ιστορία της Θεολογικής Σχολής*, Αθήνα 1937· Σπυρίδων Κοντογιάννης, *Η Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών (επί τη 150ετηρίδι, 1837-1987)*, Αθήνα 1987. Ειδικότερα για τις σχέσεις της με την Κύπρο, κατά τον πρώτο αιώνα της λειτουργίας της, βλ. Κωστής Κοκκινόφτας, «Ο κυπριακός κλήρος και η Θεολογική Σχολή Αθηνών (μέσα 19ου αιώνα - 1931)», στον τόμο: Σταύρος Φωτίου (επιμ.), *Στα βήματα του Αποστόλου Βαρνάβα. Χαριστήριος τόμος προς τιμήν του Αρχιεπισκόπου Χρυσόστομου Β΄*, για τα τριάντα χρόνια αρχιερατικής του διακονίας, Λευκωσία 2008, σ. 279-301.

3. Αρχιμ. Γερμανός Γρηγοράς, *Η εν Χάλκη Θεολογική Σχολή (1844-1898)*, Αλεξάνδρεια 1907· Απόστολος Μέξης, *Η εν Χάλκη Ιερά Θεολογική Σχολή. Ιστορικά σημειώματα (1844-1935)*, Κωνσταντινούπολη 1935· Βασίλειος Σταυρίδης, *Η Ιερά Θεολογική Σχολή της Χάλκης*, Θεσσαλονίκη² 1988, σ. 254· Αριστείδης Πασαδαίος, *Ιερά Θεολογική Σχολή Χάλκης. Ιστορία, Αρχιτεκτονική*, Αθήνα 1987. Για τη σχέση της με την Κύπρο βλ. Ανδρέας Μιτσιδης, «Η Θεολογική Σχολή της Χάλκης και η Εκκλησία της Κύπρου», *Επιστημονική Παρουσία Εστίας Θεολόγων Χάλκης* 3 (1994) 413-419 [= *Απόστολος Βαρνάβας* 55 (1994) 471-476, όπου διορθώνονται σιωπηρώς κάποια παροράματα, που παρεξέφεραν στην πρώτη δημοσίευση].

4. Αρχιμ. Χρυσόστομος Παπαδόπουλος, «Η Ιερά Μονή του Σταυρού και η εν αυτή Θεολογική Σχολή», *Νέα Σιών* 2 (1905) 709-783 [= «Η ιστορία της Σχολής», στον τόμο: Ιερό Κοινό Παναγίου Τάφου (έκδ.), *Πεντηκονταετηρίδα της Θεολογικής Σχολής του Σταυρού 1855-1906*, Ιεροσόλυμα 1913, σ. 41-112]. Ειδικότερα για τις σχέσεις της με την Κύπρο βλ. Κωστής Κοκκινόφτας, «Η Θεολογική Σχολή του Σταυρού Ιεροσολύμων και η Κύπρος», *Κυπριακά Σπουδαί* 71 (2009) 97-154.

Διαβάστε όλη τη μελέτη [εδώ](#)